

CENTRUM VÝSKUMU ŽIVOČÍŠNEJ VÝROBY NITRA

Ústav včelárstva Liptovský Hrádok

Včelársky zápisník 2011

Do rúk včelárov sa postupne s príchodom nového roku dostáva aj neodmysliteľný pomocník niektorých členov Slovenského zväzu včelárov – VČELÁRSKY ZÁPISNÍK. Tento je vydávaný zväzom pre vlastnú potrebu členov SZV.

Aj keď sa na vytvorení tohto zápisníka CVŽV Ústav včelárstva v Liptovskom Hrádku nepodieľa, nedá mi, aby som nezareagoval na časť zaoberajúcu sa terapeutickými zákrokmi vo včelstvách. K tomuto kroku ma doviedli aj niektoré telefonáty pozorných včelárov znalých problematiky.

V zápisníku sú na dvoch stranách vo všeobecnosti rozpísané zásady terapeutických zásahov včelárov, ktoré sa zameriavajú na tmenie varroózy. Pohľad na schématické liečenie tak, ako je naznačované v zápisníku sa v dnešnej dobe mení. Preferované je liečenie založené na sledovaní miery napadnutia včelstiev klieštikom *Varroa destructor*, doplnené o nové prístupy k šľachtiteľskej práci smerom k varroatolerancii. Nepochybne je však upozornenie v zápisníku potrebné, aby sa problematika varroózy nebrala na ľahkú váhu.

To, na čo chcem v tomto článku upozorniť je pravdepodobne omyl v tabuľke (obr.1).

Zoznam povolených liečiv a veterinárnych prípravkov pre včelu medonosnú (<i>Apis mellifera</i>)					
Zdroj: Štátna veterinárna a potravinárska správa SR					
Produkt	Číslo	Držiteľ licencie	Aktívna zložka	Indikácia	VMP or Biocide
Bayvarol strips	96/0171/94-S	Bayer s. r. o., Praha, CZ	Flumethrinum	Diagnostika a liečba varoózy	VMP
Varidol Fum	96/0047/95-S	VUV Dol, CZ	Amitraz	Liečba varroózy (<i>Apis mellifera</i>) – z dôvodu klieštika – (<i>Varroa destructor</i>).	VMP
Varidol AER	072/R/04-S	VUV Dol, CZ	Amitraz	Liečba včelích kolónií (dospelých včiel) proti <i>Varroa destructor</i>	VMP
Formidol dostičky	001/R/04-S	VUV Dol, CZ	Acidum formicum	Prevenčia – zníženie letnej a neskoršej populácie <i>Varroa destructor</i> , <i>Nosema API</i> , väpenatenie včelieho plodu	VMP
Gabon PF 90	012/R/06-S	VUV Dol, CZ	Tau-fluvalinatum	Ochrana zimnej generácie včiel vo včelstvách s intenzívnym zamorením klieštikom varroa (jeseň a jar)	VMP
Mehpatika solution	022/R/05-S	Biopharm-Martínek, SR	3-p-cimanol (Thymol)	Prevenčia ochorení plodu včely medonosnej (<i>Apis mellifera</i>), liečba už existujúcich ochorení v dôsledku infekcií spôsobených parazitom <i>Varroa destructor</i>	Biocide
Nonosz solution	021/R/05	Biopharm-Martínek, SR	Ortho-hydroxy-benzoic acid sodium salt 10 g/100ml	Prevenčia proti nozème – (<i>Nosema Apium</i>) u včely medonosnej (<i>Apis mellifera</i>) a liečba už rozvinutého ochorenia	Biocide
Oxypharm plv. sol.	96/0593/96-S	Pharmagal. s. r. o. SR	Oxytetracyclini hydrochloridum	Mor včelieho plodu včely medonosnej (aplikácia do zimného krmiva pre včely)	VMP

(Obr.1)

V tabuľke je v „Zozname povolených liečiv a veterinárnych prípravkov pre včelu medonosnú (*Apis mellifera*)“ uvedený prípravok Oxypharm plv. sol. obsahujúci účinnú látku oxytetracyklín. Je to látka patriaca medzi antibiotiká. **Použitie antibiotík vo včelárstve je na území SR, ako aj na území ostatných štátov EÚ, zakázané !!!** Tento prípravok sa nesmie používať pri výskyte moru včelieho plodu, tak ako to uvádza tabuľka. Je to prípravok, ktorý je určený pre cieľové druhy ošípané, teľatá, hydinu, holuby, exotické vtáctvo, králiky, psy, mačky a kožuštinové zvieratá. Nie je určený pre včely. Mor

včelieho plodu patrí medzi nebezpečné nákazy uvedené v zákone č. 39/2007 Z.z. v znení neskorších doplnkov v prílohe č. 4 „Choroby, ktoré podliehajú hláseniu, prevencii a kontrole pri obchodoch“. Zdolávanie tejto nákazy riadi v súlade s aktuálnym národným programom eradikácie moru včelieho plodu Štátna veterinárna a potravinová správa prostredníctvom regionálnych veterinárnych a potravinových správ.

V tabuľke je uvedený aj prípravok Nonosz, ktorý sa v aktuálnom zozname hromadne vyrábaných registrovaných veterinárnych liekov a biopreparátov a schválených veterinárnych prípravkov v súčasnosti nevyskytuje a teda nie je v SR uvádzaný na trh. Podobná situácia je v prípade prípravku Mehpatika solution.

V nasledujúcej tabuľke Vám ponúkam prehľad prípravkov, ktoré sú momentálne na území SR schválené alebo registrované Ústavom štátnej kontroly veterinárnych biopreparátov a liečiv Nitra pre používanie vo včelárstve.

Zoznam hromadne vyrábaných registrovaných veterinárnych liekov a biopreparátov v Slovenskej republike a schválených veterinárnych prípravkov (t.j. nepodliehajúcich registrácii Zákon č. 140/1998 Z.z. o lieku a zdravotníckych pomôckach) v Slovenskej republike				
Stav k 02. 11. 2010				
Registrované liečivo	forma	balenie	registračné a schvalovacie číslo	účinná látka
Apiguard gél (25% thymol)	gél	10x50 g	Rp.96/020/MR/10-S	Tymolum 12,5 g
Avartin B 90	prúžky	10 prúžkov	Rp. 99/023/90-S	Amitrazum 7 mg/prúžok
Bayvarol	prúžky 3,6mg	5x4 prúžky	Rp. 96/171/94-S	Flumethrinum 4,23 mg/prúžok
BeerVitale Hive Clean	sol.	500 ml	080/DD/08-S	oxal acid, esenciálne oleje a pom.l.
Formidol	doštičky	2 kusy	001/R/04-S	40 ml 85% kys. mravčej/dosku
Gabon PF 90	prúžky	50 prúžkov	Rp. 012/R/06-S	tau-fluvalinatum 90 mg/prúžok
M1-AER	sol.	1x2,5 ml	Rp. 071/R/04-S	tau-fluvalinatum 240 mg/ml
Varidol 125 mg/ml	sol.	5 ml	Rp.96/0047/95-S	Amitrazum 125 g/l
Varidol AER	sol.	1x5 ml	Rp. 072/R/04-S	Amitrazum 625 mg
Varroa Stick	sol.	10x15 ml	080/DD//08-S	oxal acid, esenciálne oleje a pom.l.

Prípravky obsahujúce antibiotiká pre použitie vo včelárstve na Slovensku v súčasnosti nie sú schválené ani registrované. Ich používanie na tieto účely je v rozpore so zákonom o veterinárnej starostlivosti.

Dúfam, že článok pomohol včelárom, ktorý držia v rukách zápisník, zorientovať sa v problematike a vyviedol ich z prípadného omylu, nakoľko to je jediným cieľom tohto článku.

MVDr. Martin Staroň
 CVŽV Ústav včelárstva
 V Liptovskom Hrádku
 4. januára 2011
 staron.martin@stonline.sk